

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Rozogi
z dnia

Gminny
Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania
Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym
na lata 2022 - 2025.

I. Wstęp

Ustawa z 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) **wprowadziła od 1 stycznia 2022 r. zmiany** w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

Ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, utworzyła **Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom – zwane dalej „Centrum”**, które zastąpiło Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN). Centrum, to państwowa jednostka budżetowa podległa właściwemu ministrowi do spraw zdrowia, a także umożliwiono sporządzenie **Gminnego programu na okres nie dłuższy niż 4 lata**, dodatkowo w zakresie art. 4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ramach nowelizacji rozszerzono działalność profilaktyczną i edukacyjną prowadzoną w ramach gminnych programów **o obszar uzależnień behawioralnych**.

Lata 2022 – 2025 będą okresem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym – zwanego dalej „Gminnym programem” jak również kontynuacją wielu działań podejmowanych w latach poprzednich.

Gminny program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie gminy Rozogi. Program ma na celu tworzenie spójnego systemu działań naprawczych i profilaktyki zmierzającej do zmniejszenia powstawaniu nowych i istniejących problemów alkoholowych i innych uzależnień.

Nadużywanie alkoholu oraz używanie środków psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m. in. pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki komunikacyjne, przemoc w rodzinie, ubóstwo czy bezrobocie. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki uzależnień, ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, promować zdrowy i trzeźwy tryb życia wolny od nałogów.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, jako zadania własnego gminy, które obejmuje następujące działania:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii **oraz uzależnieniom behawioralnym**, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Obok zadań dotyczących profilaktyki alkoholowej, Program zawiera zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, wynikające z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.), który nakłada na gminę obowiązek prowadzenia następujących działań:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także

działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja powyższych zadań będzie prowadzona na terenie Gminy Rozogi w postaci Gminnego programu na lata 2022 – 2025, którego adresatami są mieszkańcy gminy w tym m.in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, parafie oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Sposoby realizacji zadań ujętych w programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w gminie, w oparciu o posiadane zasoby. Działania zaproponowane w ramach Gminnego programu nastawione są na zapobieganie i ograniczenie występowania wszelkich uzależnień w tym behawioralnych oraz obejmują działania profilaktyczne i pomocowe podejmowane w ścisłej współpracy przez wszystkie podmioty działające na rzecz pomocy w środowisku lokalnym i powinny mieć charakter długofalowy.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

Alkoholizm, narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Informacje na temat ich skali i charakteru dostarczają dane podmiotów współpracujących w tym zakresie.

Głównymi podmiotami są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie,
- Placówki oświatowe i kulturalne funkcjonujące na terenie gminy Rozogi,
- Sąd Rejonowy w Szczytnie,
- Prokuratura Rejonowa w Szczytnie,
- Organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia,
- członkowie rodzin, osoby fizyczne.

1. Problem alkoholowy

„Alkohol jest jednym z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. W Polsce głównym środkiem uzależniającym jest alkohol etylowy (alkoholizm). Liczbę osób wymagających leczenia i rehabilitacji szacuje się w Polsce na ok. 30 tysięcy.

Choroba alkoholowa - to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również i jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych chorób przewlekłych.

Objawy choroby alkoholowej:

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol,
- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia,
- nawroty picia po próbach podejmowania abstynencji,
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożywaniem alkoholu,
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe,
- objawy abstynencyjne,
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze,
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków zdrowotnych oraz społecznych. Skutkiem zdrowotnym może być nieprawidłowe funkcjonowanie wątroby, np. rozwój stłuszczenia wątroby, czy też marskość, a uszkodzenie organu jest nieodwracalne, (można je spowolnić lub zatrzymać, podejmując odpowiednie leczenie). Częste upijanie się ma wpływ również na układ krążenia oraz system nerwowy, gdyż może prowadzić do: uszkodzeń komórek nerwowych, udaru mózgu, otępienia, zaburzeń w pracy mięśnia sercowego, choroby

wieńcowej, zawału serca, nadciśnienia tętniczego krwi. Wzrasta również ryzyko wystąpienia zaburzeń hormonalnych, chorób immunologicznych oraz nowotworów (w szczególności przełyku, krtani, gardła, języka oraz jelita grubego). Skutki alkoholizmu można także zaobserwować w wielu innych sferach, zwłaszcza rodzinnej, zawodowej oraz społecznej. Alkohol często staje się również przyczyną przemocy psychicznej lub fizycznej, może doprowadzić do rozpadu małżeństwa, utraty przyjaciół, itp. Osoba uzależniona w oczach pracodawcy przestaje być odpowiedzialnym pracownikiem, co może doprowadzić do utraty pracy. Ponadto skutkiem spożywania alkoholu mogą być też konflikty z prawem. Pod wpływem alkoholu pijący często wdają się w bójki, biorą udział w napaściach ulicznych, a nawet zdarza im się siadać za kierownicę samochodu, niekiedy ze śmiertelnym skutkiem.

2. Narkomania

Narkotyk - w języku potocznym jest określany wymiennie jako substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka. W psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowie (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy,
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoję, przeżycia ekstremalnych doznań,
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforię, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie),
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią,
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne,
- często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękką” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w

wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Objawy uzależnienia od narkotyków, w zależności od zażywanej substancji psychoaktywnej, mogą być nieco inne. Symptodem świadczącym o zażywaniu narkotyków może być zmiana sposobu bycia, środowiska, stylu ubierania się. Osoby uzależnione często oddalają się od przyjaciół i rodziny, mają problemy w kontaktach z otoczeniem, stają się drażliwe, nerwowe, zaniedbują codzienne obowiązki (szkolne, zawodowe, domowe). Podstawowym objawem uzależnienia jest niekontrolowany przymus sięgania po substancje odurzające (psychoaktywne). Uzależniony traci kontrolę nad przyjmowanymi narkotykami, mimo starań nie jest w stanie utrzymać abstynencji.

Narkomania prowadzi do wielu szkód zdrowotnych (psychicznych i fizycznych) oraz społecznych. Zażywanie narkotyków zaburza funkcjonowanie poszczególnych narządów w ludzkim organizmie. Środki psychoaktywne zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia udaru mózgu, zawału serca, spadku odporności, uszkodzenia wątroby, nerek, a także powstania zakrzepów w żyłach. Narkomanii mają również problem z obniżeniem płodności oraz spadkiem libido. Osoby przyjmujące narkotyki dożylnie są też bardziej narażone na zarażenie groźnymi chorobami jak WZW typu C oraz wirus HIV. Zazwyczaj uzależnienie od narkotyków widać w wyglądzie. Osoby uzależnione są osłabione, blade oraz tracą na wadze. Często też występuje u nich przewlekły katar, kaszel oraz krwawienia z nosa. Narkotyki nie pozostają bez wpływu na sferę psychiczną. Środki psychoaktywne mogą powodować zaburzenia osobowości, stany lękowe, a nawet depresję. Narkomanii mogą towarzyszyć również zaburzenia pamięci, nerwice, ostra lub przewlekła psychoza, a także zaburzenia o charakterze seksualnym. W zależności od rodzaju przyjmowanych środków może się pojawić nadmierne pobudzenie, agresja i drażliwość, jak i apatia bądź przygnębienie. Dodatkowo osoby używające narkotyków często popadają w konflikty z prawem. Karalne jest nie tylko rozprowadzanie narkotyków czy ich produkcja, ale też ich posiadanie. Ponadto głód narkotykowy często popycha osoby uzależnione do kradzieży i innych przestępstw. Narkotyki zmieniają ludzi. Tracą oni zdolność do samodzielnego funkcjonowania, zaniedbują obowiązki. Często dochodzi do zaburzenia lub całkowitego zerwania więzi rodzinnych czy bezrobocia.

3. Uzależnienia behawioralne

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Przykładowe objawy mogące świadczyć o uzależnieniu behawioralnym od hazardu:

- wydawanie coraz większej ilości pieniędzy na hazard,
- potrzeba gry, aby osiągnąć pożądaną poziom podniecenia,
- trudności w ograniczaniu lub rzucaniu hazardu,
- uczucie niepokoju lub irytacji podczas próby ograniczenia lub rzucenia grania,
- uporczywe, częste myśli o hazardzie takie jak planowanie zakładów, myślenie o wcześniejszych doświadczeniach z hazardem i opracowywanie strategii, jak zdobyć więcej pieniędzy na grę,
- powrót do hazardu w sytuacji przygnębienia,
- kontynuowanie hazardu nawet po utracie pieniędzy przy próbie wyjścia na tzw. „zero”,
- ponoszenie konsekwencji finansowych lub społecznych w wyniku uprawiania hazardu.

Uzależnienia behawioralne, w zależności od rodzaju, prowadzą do poważnych konsekwencji zarówno psychicznych, fizycznych jak i społecznych.

4. Rynek napojów alkoholowych w gminie

1) Zgodnie z Uchwałą Nr XXXIII/257/18 Rady Gminy Rozogi z dnia 2 sierpnia 2018 r. ustalono maksymalną liczbę zezwoleń:

- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,

- 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.
- 2) Uchwałą Nr XXXIII/258/18 Rady Gminy Rozogi z dnia 2 sierpnia 2018 r. uchwalono zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:
- punkt sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie może być usytuowany w odległości nie mniejszej niż 50 metrów w pobliżu: przedszkoli, szkół, kościołów, cmentarzy, Gminnego Ośrodka Kultury, obiektów sportowych, ogólnodostępnych placów szkolnych i boisk,
 - pomiaru odległości dokonuje się najkrótszą drogą dojścia od najbliższego ogólnodostępnego wejścia do punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych do wejścia do budynków i obiektów o których mowa wyżej.
- 3) Na dzień 31 stycznia 2022 r. w gminie Rozogi zamieszkuje 5 575 mieszkańców, natomiast punktów sprzedaży i podawania alkoholu funkcjonuje – **21**, w przeliczeniu na jeden punkt sprzedaży lub podawania alkoholu przypada średnio 265 osób.
- 4) Według stanu na dzień 31.01.2022 r. przedsiębiorcom wydano ogółem **44** zezwolenia; w tym:
- na sprzedaż do spożycia poza miejscem sprzedaży – **38** zezwoleń;
 - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 18,
 - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 8,
 - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 12,
 - na sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży – **6** zezwoleń;
 - a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 3,
 - b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 2,
 - c) powyżej 18% zawartości alkoholu – 1,
 - w roku 2021 wydano 3 zezwolenia na jednorazową sprzedaż alkoholu, podczas organizowanych imprez i uroczystości odbywających się na świeżym powietrzu.
- 5) Zestawienie wartości sprzedaży alkoholu wg złożonych oświadczeń przez przedsiębiorców za okres trzech ostatnich lat tj. 2019-2021

rok	do 4,5% oraz na piwo	d 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa	powyżej 18%	Ogółem
2019	1 713 359,87	196 713,61	999 706,54	2 909 780,02
2020	2 885 221,33	186 071,91	1 608 898,81	4 680 192,05
2021	2 357 125,91	193 166,10	1 408 450,47	3 958 742,48
Łącznie:	6 955 707,11	575 951,62	4 017 055,82	11 548 714,55

Stan pandemii ogłoszony w 2020 roku przyczynił się do zwiększenia o ponad 62% spożycia alkoholu w stosunku do roku 2019. W w/w latach zostały zlikwidowane 3 sklepy prowadzące sprzedaż alkoholu oraz dwa punkty gastronomiczne. Pomimo likwidacji punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy, obserwuje się znaczny wzrost spożycia alkoholu.

5. Występujące problemy i podejmowane działania

- 1) Naruszanie prawa i porządku publicznego osób będących pod wpływem alkoholu na terenie gm. Rozogi w 2021 roku:
 - interwencje domowe – 61, podczas których sporządzono 2 Niebieskich Kart w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w związku z nadużywaniem alkoholu,
 - zatrzymanie pod wpływem alkoholu do wytrzeźwienia – 16 osób dorosłych,
 - wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu dokonane przez osoby nietrzeźwe – 6,
 - zdarzenia drogowe z udziałem nietrzeźwych kierujących – 14,
 - zdarzenia drogowe z udziałem nietrzeźwych pieszych – 2,
 - zatrzymanie uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych – 5,
 - kierujący w stanie nietrzeźwości na zakazie prowadzenia pojazdów – 8.
- 2) Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie, w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w rodzinach zagrożonych przemocą domową - 8 Niebieskich Kart w tym; 5 przyczyną stosowania przemocy był alkohol.
- 3) Liczba rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rozogach, w których dodatkowym kryterium udzielenia pomocy jest problem alkoholowy – 22.
- 4) W celu udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie pomocy psychologicznej - zatrudniono psychologa, który udzielał porad i konsultacji, które dotyczyły zarówno doświadczania przemocy obecnie jak i w przeszłości,

sposobów rodzenia sobie ze stresem, lękiem w okresie pandemii, spraw wychowawczych i możliwości pomocy specjalistycznej dzieciom.

- 5) Działaniami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych objętych jest 158 osób; są to osoby które zostały skierowane do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wydana została opinia psychiatryczno-pedagogiczna w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w tym; w roku 2021 zostało zgłoszone 4 nowe osoby nadużywające alkoholu.
- 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 r. podjęła następujące działania:
- zespół interwencyjny w składzie: Przewodniczący GKRPA, Sekretarz GKRPA, członkowie Komisji, w czasie 6 posiedzeń podejmował działania motywujące i zmierzające do podjęcia terapii i leczenia przez osoby z przesłankami uzależnienia od alkoholu,
 - przeprowadzono rozmowy z osobami uzależnionymi oraz współuzależnionymi, członkami rodzin,
 - zlecono wykonanie dla biegłych sądowych 9 badań specjalistycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu z tego:
 - 7 wydanych opinii pozytywnych,
 - 2 osoby nie zgłosiły się na wyznaczone badanie, po badaniu na postanowienie Sądu Rejonowego – 1 opinia pozytywna, 1 negatywna,
 - skierowano 9 wniosków do Sądu Rejonowego w Szczytnie o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego z tego:
 - w stosunku do 7 osób, orzeczono obowiązek leczenia odwykowego, 1 wniosek został wycofany z powodu negatywnej opinii biegłych sądowych, 1 osoba, w trakcie rozprawy sądowej,
 - skierowano 2 wnioski do Przychodni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Szczytnie o zmianę zakładu leczniczego z placówki otwartej na leczenie stacjonarne,
 - przekazywano dodatkowe dokumenty dwóch osób uzależnionych jako dowody rzeczowe w sprawie o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego w Szczytnie,
 - udzielanie bieżącej informacji dla osób zainteresowanych o placówkach leczenia odwykowego,
 - pośredniczono w uzgodnieniu terminów dobrowolnego leczenia odwykowego,
 - współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; udział w posiedzeniach Zespołu oraz praca w grupach roboczych,

- współpracowano z Sadem Rejonowym w Szczytnie oraz Prokuraturą Rejonową w Szczytnie w sprawach osób uzależnionych,
 - przeprowadzono szkolenie pt: „Przeciwdziałanie przemocy - dobre praktyki”, mające na celu wzmocnienie wiedzy i umiejętności praktycznych przedstawicieli służb i instytucji w zakresie procedury Niebieskiej Karty – udział wzięło 12 osób,
 - prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży,
 - przeprowadzenie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych.
- 7) W oparciu o rozeznanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na terenie Gminy Rozogi oprócz osób, objętych działaniami Komisji występuje jeszcze znaczna ilość osób borykających się z chorobą alkoholową oraz osób współuzależnionych wymagających specjalistycznej pomocy i wsparcia.
- 8) Na terenie gminy nie funkcjonuje samodzielna placówka odwykowa oraz grupy samopomocowe. Mieszkańcy Gminy mogą korzystać z:
- Przychodni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Szczytnie,
 - Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie,
 - innych placówek odwykowych.
- 9) Gmina Rozogi posiada 1 osobę przeszkoloną do pracy z osobami uzależnionymi oraz 4 nauczycieli przeszkolonych do realizacji młodzieżowych programów profilaktycznych „Drugi Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”.

III. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych:

- 1) informowanie o możliwościach uzyskania fachowej pomocy w stosunku do osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 2) w stosunku do osób, które zostały zgłoszone do Gminnej Komisji jako osoby nadużywające alkoholu, motywowanie do podjęcia terapii odwykowej bądź dobrowolnego leczenia odwykowego,
- 3) współpraca z członkami rodzin osób nadużywających alkoholu,

- 4) dofinansowanie kosztów dojazdów na terapię dla osób, o których mowa wyżej będących w trudnej sytuacji materialnej (korzystających z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej), poprzez; zwrot 100% poniesionych kosztów przejazdu potwierdzonych przez Poradnię udokumentowanych biletami autobusowymi.
Warunkiem zwrotu kosztów przejazdu na terapię jest utrzymywanie abstynencji!
- 5) zlecenie specjalistycznych badań celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego, w stosunku do osób z przesłankami uzależnienia,
- 6) podnoszenie kompetencji osób bezpośrednio pracujących z osobami uzależnionymi i ich rodzinami oraz na rzecz osób doświadczających przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) wspieranie zatrudniania socjalnego; poprzez finansowanie zatrudnienia psychologa,
- 2) w stosunku do osób uzależnionych, które w związku z nadużywaniem alkoholu, powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Szczytnie Wydział Rodzinny i Nieletnich o orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego,
- 3) informowanie o możliwościach skutecznego przeciwstawienia się przemocy poprzez wskazanie sojuszników (m.in. Prokuratura Rejonowa, Policja, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie),
- 4) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym (np. ulotki, broszury, plakaty, książki, itp.).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) ankietowanie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) realizacja programów i spektakli profilaktycznych, we wszystkich typach szkół, mających na celu kształtowanie postaw i umiejętności służących wyborowi zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz możliwościach spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,

- 3) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych dot. profilaktyki uzależnień poprzez; współudział w organizowanych konkursach, promujących pozytywne postawy i szerzenie zdrowego stylu życia, w tym zakup materiałów i nagród dla uczestników,
- 4) współudział w ogólnopolskich kampaniach oraz programach autorskich realizowanych w placówkach oświatowych,
- 5) organizowanie różnych form pomocy dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, a także dla pozostałych osób chętnych, między innymi poprzez prowadzenie i finansowanie zajęć sportowych oraz innych według ich potrzeb służących rozwijaniu zainteresowań i organizację czasu wolnego w ramach pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych,
- 6) wspieranie działalności świetlicy m.in. poprzez zakupu niezbędnych materiałów, dalsze doposażenie w sprzęt i pomoce do prowadzenia zajęć,
- 7) współorganizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych oraz kulturalnych, promujących zdrowy, bezpieczny styl życia wolny od uzależnień (np. festyny, rozgrywki i zawody sportowe, imprezy integracyjne),
- 8) dofinansowanie organizacji wycieczek, kolonii, obozów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka pochodzących z rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rozogach,
- 9) zakup broszur i ulotek dotyczących tematyki uzależnień oraz opracowanie informacji własnych i ich dystrybucja.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień:

- 1) wspomaganie działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, wszystkich typów szkół, Poradni, Policji, Prokuratury, Sądu Rejonowego, Parafii, Stowarzyszeń i innych instytucji oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 2) stała współpraca z powyższymi instytucjami i osobami fizycznymi w zakresie przepływu informacji o możliwościach pomocy dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 3) współpraca na zasadzie porozumienia z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie na zorganizowanie służb ponadwymiarowych funkcjonariuszy podczas organizowanych imprez w okresie letnim.

5. Działania ograniczające dostępność alkoholu i podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy:

- 1) nadzorowanie placówek handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z udziałem policji i członków komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 2) bezwzględny zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w przypadkach określonych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 3) informowanie właścicieli placówek handlowych i gastronomicznych o ich obowiązkach wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego oraz utworzenia Klubu Integracji Społecznej:

Z uwagi na brak takiej instytucji na terenie gminy Rozogi zostaną podejmowane działania zmierzające do utworzenia Klubu Integracji Społecznej oraz integracji osób i rodzin uzależnionych ze środowiskiem lokalnym.

IV. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym.

- 1) Realizację Gminnego Programu prowadzi Urząd Gminy Rozogi, poprzez pracownika Urzędu Gminy pełniącego funkcję Pełnomocnika ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 2) W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Rozogach oraz Przeciwdziałania Narkomanii uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosowanie do jej właściwości określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in.:
 - inicjowanie działań w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,

- opiniowanie wniosków dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży, w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy,
- stały nadzór nad realizacją zadań wynikających z Gminnego programu,
- sporządzenie corocznego raportu z wykonania w danym roku Gminnego programu i efektów jego realizacji oraz przedłożenie Radzie Gminy w terminie do dnia **30 czerwca** roku następującego po roku, którego dotyczy raport,
- sporządzenie na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku z realizacji Gminnego programu i przekazanie jej do Centrum w terminie do dnia **15 kwietnia** roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wydatki związane z realizacją zadań zawartych w Gminnym programie finansowane będą w ramach środków własnych uzyskanych z rocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W roku 2022 wysokość środków z tego tytułu wyniesie **69 820,51 oraz opłaty wnoszone przy wydawaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłaty dodatkowej od tzw. „małpek”**. Na przeciwdziałanie narkomanii przeznacza się kwotę **5 000,00 zł**.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA

1. Członkowie Komisji za udział w posiedzeniu Komisji, w pracach zespołu interwencyjnego oraz zespołu kontrolnego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 150,00 zł brutto.
2. Pełnomocnikowi ds. realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 1 000,00 zł brutto.
3. Członkowi Komisji delegowanemu poza teren gminy przysługuje zwrot kosztów podróży i dieta na ogólnie obowiązujących zasadach.
4. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne w wysokości 70,00 zł brutto za 1 godzinę lekcyjną.